

Oli paljude toredate spordiürituste aasta

Ants Saar

EMSL "Jõud" peasekretär

Meie infolehe ilmumise päevast jäävad uue aasta saabumiseni veel mõned nädalad. See aeg kulub kokkuvõtete tegemiseks, plusside ja miinuste kokkulugemiseks. Seda teeme ka meie koos oma maakondlike spordiühendustega. Pakkumata põhjalikku analüüsi kõikidest meie tegemistest, heitkem koos tagasipilk lõppevale spordiaastale.

Mööduv aasta oli maasportlastele eelkõige maatalimängude aastaks. Toimusid ju 4. – 6. märtsini Põlvas Eesti X maatalimängud. Palju osavõtjaid, pingelised võistlused, korrektne õigusemõistmine, hea organisatsioon – kõik see näitas maasporti taset. Mõned arvud: 121 teatevõistkonda suusavõistlustel, 62 korvpallimeeskonda (koos eelturniiridega), 41 võistkonda lauatennist mängimas jne.

Kahtlemata oli maatalimängude finaalvõistluste õnnestumises väga suur osa kohalikel omavalitsustel, eriti Põlva linnal. Taolisel suurüritusel ei ole ju tegemist üksnes võistlusteks vajalike spordipindadega, tuli pea 1500-le võistlejale pakkuda toitu, paljudele majutust, meelelahutust ning muud sarnast. Põlva linna juhid, organisatsioonid ja ettevõtted tegid oma tööd hästi. Nii hästi, et küllap paljud loodavad, et edaspidigi oleks võistluspaigaks Põlva.

Muidugi ei lõppenud aasta sporditegemised talimängudega. Traditsiooniliselt korraldasime "Jüriöö" orienteerumisjooksu, suvel selgitasid valdade võistkonnad parimaid Ülenurmel ja väikelinnad Kärddlas. Järjekordselt kiidame võistluste korraldajaid. Ja ega võistlejate arvu või tulemuste pärast piinlikkust tundma ei pea. Valdade võistkondi sai kokku 71 ning võistlejaid 1470.

Lisaks kompleksvõistlustele korraldasime erinevatel spordialadel veel 17 üleriigilist võistlust. Kaasavõistelnute koguarv 1268 ei ole kehva tulemus. Aga erilist kiitust ei tahaks ka jagada, sest endiselt on osavõtuaktiivsus maakonniti väga erinev. Kui Pärnumaa osales 15-l, Harjumaa, Järvamaa ja Viljandimaa 12-l ja Tartumaa 11-l üritusel, siis Võrumaale oli jõukohane vaid nelja noormaletaja ning ühe laskuri lähetamine meie kesksetele võistlustele.

Üks mööduvõtmene väärib veel äramärkimist. Nimelt said augustikuus Jõgevamaal Tabiveres kokku sportlikud omavalitsuste juhid. Teist korda Tabiveres, kust see traditsioon tolaeagse vallavanema Kalev Raudsepa ettevõtmisel alguse sai. Üldse aga võisteldi juba kümnendat korda. Lugemata ette võistluste tulemusi, toon esile fakti, et Lennart Liba Vastse-Kuuste, Jüri Gotmans Haanja, Riho Männik Saarepeedi ja Kalevi Kaur

Kolga-Jaani valdadest on olnud rivis kõigil kümnel korral.

Spordivõistluste korraldamise kõrval oleme juba aastaid püüdnud liita ühistegevusse spordijuhte ning organisatoreid maakondadest ja spordiklubidest. Tänavu ajasime spordijuttu maakondade spordiühenduste juhatuste liikmetega Elvas ja korraldasime traditsioonilise suvelaagri Tarsi talu maadel Raplamaal. Tahangi esile tõsta Tarsi talu tegusaid inimesi, kel tundub olevat ideede üleküllus ühe turismitalu atraktiivsemaks tegemiseks.

Aga me jõudsime kodukamaralt kaugemalegi. Oleme viimastel aastatel tõsiselt käsil võtnud suhete taastamise Läti ja Leedu spordiorganisatsioonidega. Kui eelmisel aastal külastasime Lätit, siis seekord jõudsime Leedumaale. Nimelt peeti 7. – 10. juulini Anykšciais rahvusvaheline spordi ja kultuuri festival.

Programm hõlmas nii spordivõistlusi kui ka laulukooride, tantsugruppide ja rahvapilliorkestrite etteasteid.

Meie tähelepanu oli muidugi spordivõistlustel. Üheksast kavas olnud spordialast tegime kaasa korv- ja võrkpallivõistlustel. Seda tänu Tartu valla ning Pärnumaa Are ja Audru valdade ja Saaremaa Valdade Spordiliidu toetusele. Ja võidurõõmu jätkus meilegi. Naiste korvpallis kuulusid võitjakarikad nii nooremas kui ka vanemas vanusegrupis Tartu valla tublidele mängijatele. Väärikas oli ka Are valla võrkpallinaiskonna kolmas koht. Teistegi meie võistkondade esinemine polnud kehva, aga medalite ja karikateni seekord ei jõutud.

Üldmuljed festivalist olid sellised, et eelreklaami uskudes ootasime rohkemat osavõttu ning mõnel alal ka pingelisemat konkurentsi. Aga see ei pisenda meie võitude sära.

Tundsi huvi ka Leedu spordi vastu. Tungimata väga üksikasjaliselt sõsarühing "Nemunase" organisatsioonilisse ülesehitusse saime kinnituse, et oma töodes ja tegemistes saavad nemad suurt tuge põllumajandusministeeriumilt.

Leedumaal käimisega sõidud ei piirdunud. Suvel saime küllakutse Itaalia ühelt suuremal rahvaspordiorganisatsioonilt Federazione Italiana Sport per Tutti. Olles koos Rahvusvahelise Spordi ja Kultuuri Assotsiatsiooni liikmeks, on meie ja nende põhieesmärgid ühised. Seega huvitas meid, kuidas suudavad nemad oma püüdlusi ellu viia.

Septembris saigi Itaalias käik teoks. Külastasime selliseid aegade taguseid sportimispaiku nagu seda on Marmorstaadion, aga ka 1960. aasta olümpiastaadioni. Huvitavad olid külaskäigud spordimeditsiini keskusesse, ülikooli spordirajatistesse ja riiklikku spordikeskraamatukokku. Saime jälgida ragbiklubi laste treeningut ning kuulsime selle spordiklubi tegevusest. Ja muidugi tutvusime Rooma vaatamisväärsustega.

Mööduv aasta rõõmude kõrval ka kurbi sündmusi. Igaviku teele saatsime meie maasportühingu esimese meistersportlase, teenelise treeneri Herbert Ranna ning kauaaegse kesknõukogu lasketreeneri Heino Mahlapuu.

Ees on talioolümpiamängude aasta. Oma esimesse infolehte, mis ilmus 2002. aasta mais saime paigutada eelmiste olümpiakangelaste, omal ajal ka „Jõu“ ridades võistelnud Andrus Veerpalu, Jaak Mae ja Mati Alaveri tammepärgadega pildi.

Samad mehed on ühiselt valmistumas uuteks heitlusteks olümpiamedalite eest. Soovime neile ja teistele olümpialastele edu. Iga kirkas etteaste olümpiamängudel innustab tüdrukuid-poisse treeningtööle, uusi rahvasportlasi suusaradadele, ühesõnaga spordi juurde. Aga see ju meie peamine eesmärk ongi.

Ilusat jõuluaega ja edukat uut aastat!

"Jõu" 2006. a. spordikalender

KOMPLEKSVÕISTLUSED

1. Eesti valdade XIV talimängud eelturniirid male kabe lauatennis korvpall M korvpall N finaalvõistlused suusatamine korvpall M korvpall N male kabe lauatennis	14.-15.jaanuar	kohtadel
	10.-12.veebruar	Tamsalu
	11.-12.veebruar	
	10.-12.veebruar	
	11.-12.veebruar	
	11.-12.veebruar	
	11.-12.veebruar	

2. Väikelinnade talimängud	11.veebruar	Sindi
----------------------------	-------------	-------

3. Valdade XIV suvemängud eelturniirid võrkpall M võrkpall N finaalvõistlused kergejõustik võrkpall M võrkpall N mälumäng jalgrattakross kõõvedu orienteerumine	15.-16.aprill	kohtadel
	8.-9.juuli	Paikuse
	8.-9.juuli	
	8.-9.juuli	
	8.-9.juuli	
	8.juuli	
	9.juuli	
	8.juuli	
	8.juuli	

4. Väikelinnade 37. suvemängud	8.-9.juuli	Põlva
--------------------------------	------------	-------

5. "Jõu" suvelaager	1.-2.august	Tooraku, Läänemaa
---------------------	-------------	-------------------

6. Omavalitsusjuhtide spordipäevad (vallavanemad, linnapead, volikogude esimehed)	4.-5.august	Nõo
---	-------------	-----

SPORDIALADE VÕISTLUSED

Vene kabe		
1. Valdade MV vene kabes Orienteerumine	8.aprill	Jõgeva
2. XLVII Jüriöö jooks Lauamängude mitmevõistluses	22.-23.aprill	Tallinn, Ülemiste
3. EMSL "Jõud" MV	25.märts	Sauga
4. EMSL "Jõud" noorte MV Kergejõustik	19.märts	Koeru
5. EMSL "Jõud" MV kergejõustikus Lauatennis	19.august	Türi
6. EMSL "Jõud" noorte MV	23.aprill	Aseri
7. EMSL "Jõud" täiskasvanute MV	11.märts	Haapsalu
8. EMSL "Jõud" veteranide MV	9.aprill	Koeru
9. EMSL "Jõud" noorte võistkondlikud MV	november	Valgu
Male		
10. EMSL "Jõud" noorte võistkondlikud MV	21.jaanuar	Paide
11. EMSL "Jõud" täiskasvanute MV	19.märts	Suure-Jaani
12. EMSL "Jõud" noorte MV	18.november	Pilistvere
Laskesport		
13. EMSL "Jõud" MV õhkrelvad	25.märts	Pärnu-Jaagupi
14. EMSL "Jõud" MV tulirelvad	13.-14.mai	Elva
Tennis		
15. EMSL "Jõud" noorte MV T,P- 14	6.-8.juuli	Haapsalu
16. EMSL "Jõud" noorte MV T-16,18 ja P- 16	3.-5.juuli	Haapsalu
17. EMSL "Jõud" noorte MV T,P- 12	1.-2.juuli	Haapsalu
18. EMSL "Jõud" noorte MV P- 18	8.-10.juuli	Haapsalu
Käsi-pall		
19. EMSL "Jõud" meeste lahtised MV	26.-27.august	Viljandi
20. EMSL "Jõud" noorte MV (P1988.a. sünd. ja nooremad)	märts	Viljandi
Raskejõustik		
21. EMSL "Jõud" MV kreeka-rooma maadluses	1.aprill	Märjamaa
22. EMSL "Jõud" MV vabamaadluses	1.aprill	Märjamaa
23. EMSL "Jõud" MV sangpommi mitmevõistluses	1.aprill	Märjamaa
24. EMSL "Jõud" MV tõstmises	1.aprill	Märjamaa

Maakondade spordiühendused

HARJUMAA SPORDILIIT
Sirje Tikerpae
Roosikrantsi 12, Tallinn 10119
tel./faks 611 8556;
Tel. 611 8557
mob. 516 5093
sirje.tikerpae@mv.harju.ee
harju.spordiliit@mail.ee
www.harjusport.ee

HIUMAA SPORDILIIT
Helen Mast
Leigri väljak 11, Kärkla 92412
tel./faks 463 1244
mob. 529 9432
hiumaa.sport@mail.ee
www.hiiumaa.ee/hsl

IDA-VIRUMAA SPORDILIIT
Anneli Goldberg
Keskväljaku 1, Jõhvi 41594
Tel. 509 6328
anneli@monopol.ee
www.monopol.ee/sport/

JÕGEVAMAA SPORDILIIT "KALJU"
Uno Valdmets
Suur 3, Jõgeva 48306
tel. 772 2370
mob. 515 0477
uno@jogevamv.ee
www.jslkalju.ee

JÄRVAMAA SPORDILIIT
Piret Maaring
Rüütli 25, Järva maavalitsus, tuba 131 72713 Paide
tel. 385 9623
mob. 5333 3067
piret.maaring@jarvamv.ee

LÄÄNE MAAKONNA SPORDILIIT "LÄÄNELA"
Heikki Sool
Lihula mnt. 10, Haapsalu 90507
tel. 473 3456
mob. 520 5204
spordiliit@hotmail.ee
www.spordiliit.ee

LÄÄNE-VIRUMAA SPORDILIIT
Riho Rannikmaa
Sõpruse 16, Vinni alevik 46603
tel./faks 325 7683
mob. 539 15160
sakura@estpak.ee

PÕLVA MAAKONNA SPORDILIIT
Ingrid Muuga
Kesk 42, Põlva 63308
tel. 799 4637
mob. 517 5848
polvasport@hotmail.ee
www.polvamaa.ee/225.html

PÄRNUMAA SPORDILIIT
Kaiu Kustasson
Akadeemia 2, Pärnu 80010
tel. 447 9746
mob. 514 9380
kaiu.kustasson@parnumaa.ee

RAPLA MAAKONNA SPORDILIIT
Erik Horn
Tallinna 37, Rapla 79512
tel./faks 485 5481
mob. 526 6376
info@raplamsl.ee
www.raplamsl.ee

SAAREMAA VALDADE SPORDILIIT
Krista Riik
Lossi 1, Kuressaare 93816
tel. 454 5160
mob. 5345 3772
kristariik@hotmail.ee

TARTU MAA SPORDI LIIT
Lembit Toru
Aleksandri 14, Tartu 51004
tel. 734 9518;
faks 734 9434
mob. 5556 0888
maaspordiliit@hotmail.ee
www.maaspordiliit.ee

VALGAMAA SPORDILIIT
Arvo Saal
Kesk 12, Valga 68203
tel. 766 6117
mob. 553 1235
valgamaa.sport@mail.ee

VILJANDIMAA SPORDILIIT
Margit Kurvits
Vaksali 4, Viljandi 71020
tel. 435 1576;
mob. 502 2521
margit.kurvits@viljandimaa.ee
spordiliit@viljandimaa.ee
www.spordiliit.viljandimaa.ee

VÕRUMAA SPORDILIIT
Peep Lill
Jüri 12, Võru 65620
tel. 786 8349; 782 1225
faks 786 8318
mob. 507 7554
peep@mv.werro.ee

EMSL "Jõud" sekretariaadi telefonid

Ants Saar	662 1832 ja 662 2652
Matti Reimann	662 1833 ja 662 2653
Tarmo Volt	662 1834 ja 662 2654
Vaike Riisna	662 1672 ja 662 2655
Urve Kullamäe	662 1849 ja 662 2650

Järgmine leht ilmub märtsis 2006. a.

Jõud 60

Tähistamaks 60 aasta möödumist „Jõu“ tegevuse algusest, otsustas EMSL „Jõud“ juhatus korraldada 2006. a. 15. detsembril Tallinnas piduliku koosviibimise.

Maaspordi ajaloo ja tänase tegevuse tutvustamiseks antakse välja raamat „60 aastat maasporti“.

Selles kirjutatakse „Jõu“ ajaloost, tippspordlastest, huvitavatest inimestest, maaspordimängudest ja paljust muust. Raamatut illustreerivad arvukad fotod.

Lähiajal kuulutatakse välja konkurs 60. aastapäeva mälestusmedali saamiseks.

Eesti Maaspordi Liit „Jõud“ andis välja sportlike piltidega kaunistatud 2006. a. seinakalendri. Kalender maksab 40 krooni.

EMSL „Jõud“

Tartu vallas on oma spordikool

Tartu Valla Spordikool alustas tööd selle aasta 1. septembrist. Asutamise mõte mõlkus juba aasta jagu, sest ega spordikooli tühjale kohale ei loodud. Vallas on tugev õpetajate kaader ja aktiiv, vabariigi valdade suve- ja talimängudel ollakse pidevalt parimate seas.

Vallavanem Aivar Soobi eestvedamisel on Tartu vallas Lähtel ehitatud kaasaegne spordihoone ning tänavu valminud suusa- ja maadlusmaja. Lähiajal on plaanis valmis ehitada ka kunstlumega suusarajad. Kõrvkülas renoveeritakse põhikooli ja koos sellega ehitatakse uus spordisaal, mis avab ukse selle aasta lõpus. Valmis on Kõrvküla spordihoone renoveerimise projekt.

Tartu Valla Spordikoolis tegeldakse 5 spordialaga: korvpall, võrkpall, kergejõustik, maadlus ja suusatamine. Vallas harrastatavaid spordialasid on kaugelt rohkem, kuid teatud valikud tuli teha. Spordikoolis juhendab noori seitse treenerit, kelle juhendamisel harjutab üle 120 lapse. Treenimiseks on loodud igati kaasaegsed tingimused.

Aga ega sportimine ainult hallis või saalis ei toimu, küla-deski tuleb pakkuda sportimisvõimalusi. Sellel aastal taastasime ja tegime korda 10 võrkpalli väljakut. Kahes külas, kus noored usinalt jalgpalli mängivad, tahame valmis saada jalgpalliväljakud. Viimastel aastatel on hakatud vallas aktiivselt läbi viima külapäevi, mille kavast ei puudu ka sportlikud üritused.

Sageli on küsitud, et miks te spordikooli tegite? Kas spordiklubidest ei piisa?

Tore on, kui leidub vabatahtlike, kes koormat veavad, olgu siis spordis või mõnel muul alal. Aga just stabiilsus on see, mis inimestes turvatunde tekitab.

REIN LELLEP

Ajalugu

55 aastat tagasi

• Jagati Nõukogude Eesti preemiad kehakultuuri ja spordi alal. Kaheksa premeeritud kehakultuurikollektiivi seas, igaiüks 2000 rubla, olid „Jõud“ Kose k/k Harjumaal ja Mäetaguse k/k Jõhvimaal.

50 aastat tagasi

• Jõgeval toimus esimene masinatraktorijaamade talispartakiaad, mille võitis Ambla MTJ.
• Vabariigi spordiaktiivi nõupidamisel võeti vastu kohustus kindlustada 1955 – 56 aastateks spordiühingu „Kolhoosnik“ rekordite tasemeks mitte alla II spordijärku.

45 aastat tagasi

• „Jõud“ VII suvespartakiaadil võitis neidude viievõistluse Laine Erik ning noormeeste viievõistluse Toomas Savi.
• Korraldati suusamatk Tartust Käärikule, 53 km pikkuse raja läbis 234 suusatajat.

40 aastat tagasi

• Tamsalu võrkpallimeeskond jõudis üheksandat korda „Jõu“ karikavõistluste võiduni.

35 aastat tagasi

• Vilniuses toimunud Nõukogude Liidu meistrivõistlustel tõstmises tuli raskekaalus 545 kg esikohale Karl Utsar, püstitades rebimises 2 maailmarekordit (162,5 ja 165 kg).
• „Jõud“ – TUL-i matšil Tallinnas Harjuoru võimlas saavutas Jaan Talts raskekaalus kogusumma 550 kg, mis oli maailmarekordiks. Lisakatsel püstitas ta maailmarekordi surumises 195,5 kg. Sel hetkel kuulusid raskekaalus kõik maailmarekordid eestlastele, Jaan Taltsile surumises, tõukamises ja kogusummas ning Karl Utsarile rebimises.

30 aastat tagasi

• Enn Sellik tegi läbimurde spordi absoluutsesse tippu. Kõigepealt esikoht vendade Znamenskite mälestusvõistlustel Eesti rekordiga 10 000 m jooksus – 28.24,4 (Ülo Kriisa saavutas selles jooksus 5. koha ajaga 28.42,6). Seejärel võitis Enn esikoha NL rahvaste spartakiaadil 10000 m jooksus, oli Euroopa kergejõustiku karikavõistlustel 5000 m jooksus teine ning N Liidu ja Suurbritannia maavõistlustel võitis N Liidu rekordiga 13.27,2 5000 m jooksu.

25 aastat tagasi

• „Jõu“ mängijatest koostatud Eesti käsipallimeeskond võitis Alžeerias peetud turniiril Alžeeria 12:11 ja Tuneesia 14:10 ning tuli esikohale.
• 25. juulil avati Tallinnas XXII olümpiamängude purjeregatt.

20 aastat tagasi

• N Liidu meistriteks tulid mootorrataste ringrajasõidus Luule Tull (175 cm³) ning Tarmo Tempel – Eerik Kuusk (kõlgvankriga 750 cm³) ja autode ringrajasõidus Toomas Napa.

15 aastat tagasi

• Otsustati jätkata Eesti Spordi Kesklidu tegevust.
N Liidu absoluutseteks meistriteks kulturismis tulid Inna Uit ja Ain Paavo.
• 20. detsembril suri kauaaegne „Jõu“ esimees Peeter Teesalu.

10 aastat tagasi

• EMSL „Jõud“ Üldkogu koosolekul võeti vastu uus põhikiri.
• Viljandis toimusid Eesti IX maaspordimängud.

AASTA TEGIJA

EESTI X MAATALIMÄNGUDE korraldustoimkond

Eesti Maaspordi Liidu "Jõud" juhatus otsustas tösta esile märtsis Põlvas toimunud Eesti X maatalimängude head korraldust ning nimetas nende mängude korraldustoimkonna "Jõu" Aasta Tegijaks.

Eesti X maatalimängudel võisteldi murdmaasuusatamises, suusaorienterumises, males, kabes, lauatennis, naiste ja meeste korvpallis ning väljaspool arvestust noorte

taljalgpallis.

Korraldati Maakera matk, mida sai läbida suusatades või jalgsi.

Talimängude finaalvõistlustel Põlvas osales 1446 võistlejat ja 314 matkajat, eelvõistlustel tegi kaasa veel 800 inimest.

Pildil on Eesti X maatalimängude korraldustoimkonna esimees, Põlva linnapea Tarmo Tamm (vasakul) ja mängude peakohtunik Tarmo Volt.

80

Juta Ojamaa

Auväärse juubelini on jõudnud üks meie läbi aegade parimaid kergejõustiklasi Juta Ojamaa.

Üheksakordne Nõukogude Liidu maaspordiühingute meister, võitnud Eesti meistrivõistlustel 3 kuld-, 3 hõbe- ja 10 pronksmedalit. Püstitanud kuulitõukes kaks ja odavis kes ühe Eesti rekordi. Võistelnud 16 korda Eesti koondises. "Jõu" auliige aastast 1966. Pärast sporditegevuse lõpetamist on juubilar aktiivse inimesena olnud tegev ka paljudes "Jõu" ettevõtmistes.

Ühineme õnnitlejate reaga ning soovime tervist ja jõudu.

Tänavune seminar toimus Tamsalus

Mõnikümmend huvilist valdaded ja linnadest tuli 7.–8. oktoobril Tamsallu, et osa saada omavalitsuste sporditöõjuhendajate seminaril jagatavast.

Tamsalut ei valitud toimumispaigaks juhuslikult. See kant on olnud aastakümneid tuntud oma sportliku vaimuga. Eelkõige kohaliku EPT eestvedamisel. Aastaid oli Jõu süsteemis võitmatu võrkpallimeeskond. Oli aeg, kus pea kogu meie suusakoondis oli koondunud EPT tiiva alla, nemad olid ka esimesed, kes ehitasid endile võimla. Seminari avamisel kinnitasid linnapea Toomas Uudenberg ja kauaaegne spordi eestvedaja Ants Arukuusk, et sporditegemine ei ole ka täna kuhugi kadunud. Selles veendusid seminarist osavõtjad ka ise.

Mida kuulsime, mida kogesime

Teoreetilistest aruteludest oli huvitav ja loodetavasti ka kasulik Raivo Voki teema „Toit ja liikumine.“ Kas kõik toidud on head, ainult toitumine on halb? Kas oleme valmis klaasi õlle järgselt võtma ette 9minutilise sõrkjooksu, et nullida saadud kilokalorid?

Maire Sirel ja Maarit Vaikma Eesti Südameliidust rääkisid, kuidas liikumisega anda südamele võimsust. Ja mitte ainult rääkisid: kepikõnni käimisretkega püüdsime rahuldada oma liikumisvajadust.

Väga omapärane oli Mart Parmase esitatud lugu idamaade kehakultuurist. Milliseid harjutusi meie keha vajab: kas tormav-hüplevat aeroobikat või igahommikust keha äratamine hiinlaste moodi?

Kasutasime ka Tamsalu Spordikompleksi suurepäraseid harjutamisvõimalusi. Küllap oli kõigile

kasulik saalihoki tund meie endise esisuusataja, tänase oma võistkonna esiründaja Krista Lepiku juhendamisel. Või ravivõimlemise tund basseinis kogenud spetsialisti Mare Järvega.

Taaliste lühiajaliste seminaride eesmärk ei saa olla kõikehõlmav. Küll aga peaks ta lisama enesekindlust ning julgust uute harjutuste või spordialade kasutamiseks oma kodukoha sportlikes ettevõtmistes.

ANTS SAAR

Septembris võõrustas Itaalia rahvaspordiorganisatsioon Federazione Italiana Sport per Tutti Eesti Maaspordi Liidu "Jõud" delegatsiooni.

Viie päeva jooksul külastati lisaks ametlikele kohtumistele ajaloolist Marmorstaadioni, 1960. a. Rooma olümpiastaadioni, spordimeditsiinikeskust, ülikooli spordirajatisi ja riiklikku spordikeskraamatukogu.

Ja muidugi tutvuti Igavese Linna vaatamisväärsustega ning jõuti käia ka Roomast 200 km lõunas asuvas Pompeis.

Jõu spordiaktivistid ITAALIAS ja LEEDUS

Leedu spordiühing "Nemunas" korraldas Rahvusvahelise Spordi ja Kultuuri Festivali, mis toimus 7.-11. juulini 2005.a. Anykšciais. Eesti Maaspordi Liidu "Jõud" delegatsiooni kuulused

Tartumaa, Pärnumaa ja Saaremaa sportlased, kes osalesid tänavakorvpallis ja võrkpallis 3x3.

Tartu valla mängijad võitsid tänavakorvpalli nii

naiste (Jana Timm, Helina Tomann, Kristi Kallasalu ja Annika Rüütli) kui ka naisveteranide arvestuses (Sirje Kikas, Mare Krutta, Ülle Järvi ja Tiina Tamm).

Naiste võrkpallis tuli kolmandaks Pärnumaa Are valla naiskond (Anneli Tõrva, Terje Jaanoja, Age Peda ja Reet Peterson).

Õnnitleme parimaid ning täname võistkondade esindajaid Kaiu Kustassoni, Liina Reinupit ja Tiit Uspenskit.

Eesti Maaspordi Liit "Jõud"

Rahvusvaheline spordielu

Rahvusvahelise Spordi ja Kultuuri Assotsiatsiooni liikmesorganisatsioonid kutsuvad meid 2006. aastal:

SVOL-i (Soome) Võimlemise Festival 8. – 11. juuni Tampere
INFO: www.svoli.fi/sunsvoli

Taani Spordi ja Kultuuri Festival (Landsstævne 2006) 29. juuni – 2. juuli Haderslev INFO: www.L2006.dk

Tšehhi Spordifestival (XIV SOKOL FESTIVAL) 1. – 6. juuli Praha
INFO: www.sokol-cos.cz

Hiidlaste õnnestunud spordiaasta

Käes on järjekordne kokkuvõtete tegemise aeg. Aastanumbri vahetuseni on jäänud napid kümnekond päeva ning traditsiooniks saanud, et just siis vaatame tagasi oma tegemistele, analüüsime tehtut ning seame uusi sihte tulevikuks.

Spordiaasta 2005 kinnitas veendumust: ka väike võib sisult olla suur.

Tiitlivõistluste medalid

Ei ole just igapäevane, et hiidlased võivad maailma mastaabis medaleid. Käesoleval aastal on nad sellega hakkama saanud. Head meelt valmistab see, et enamus tulemusi on noorte ja juunioride saavutatud.

SK Kärkla Petanque liikmed Margus Berkmann ja Rainer Vaga saavusid juunioride MM-il petankis võistkondliku kolmanda koha.

On paratamatu, et saavutades teatud meisterlikkuse, lahkuvad noored Hiiumaalt ja asuvad treenima Eesti parimate treenerite juurde. Selle tendentsi eredamateks näideteks on Taavi Peetre, Heiki Nabi ja Eveli Saue. Nad on siiski jäänud hiidlasteks, kelle saavutuste üle võime vaid uhkust tunda. Taavi Peetre võitis Euroopa kuni 23aastaste EM kuulitõukes hõbemedali, samaväärse autasu sai ta ka universiaadilt. Oma arengus uuele tasemele on jõudnud ka Hiiumaalt sirgunud maadleja Heiki Nabi – tunnustust sellest annavad univesiaadi 2. koht, juunioride MM-ilt ja noorte MM-ilt kreeka-rooma maadluses saavutatud 5. koht. Eesti Maadlusliit tunnistas ta 2005. a. parimaks maadlejaks.

Laskesuusatamises Tõnu Pääsuke juures treeninguid alustanud Eveli Saue võistles edukalt juunioride maailmameistrivõistlustel, tulles 3x6 km teatesõidus Eesti naiskonna koosseisus 3. kohale.

Præguseks Saaremaal harjutamist jätkav purjetaja Kaarel Kruusmägi võitis Euroopa juunioride meistrivõistlustel Zoom 8 klassis kuldmedali, noorte maailmameistrivõistlustel saavutas ta samas paadiklassis 6. koha.

Noortel on kindel spordisüsteem

Lastes ja noortes spordihuvi tekitamises on oluline nii kehalise kasvatusel olukord kui ka tunnivälise sportliku tegevuse võimalused koolides. Hetkel on need Hiiumaa koolides päris rahuldavad. Ruumikitsikust tunnevad aga meie gümnaasiumid.

Koolinoortel toimib juba aastaid kindel spordiürituste süsteem algklassidest gümnaasiumini kokku üheksal spordialal. Hästi sujub koostöö kehalise kasvatusel aineseksiooni ja Hiiumaa Spordiliidu vahel.

Oma koha on leidnud kolm korda toimunud kergejõustikupäev Kärkla staadionil, kus osalevad Hiiumaa noorkergejõustiklased koos Eesti parimatega.

Hiiumaa suhteliselt väikestele spordiklubidele on eriti oluline koostöö kohalike omavalitsustega ja nendepoolne toetus. Omavalitsused on pööranud suurt tähelepanu noorte sportlikule tegevusele, eraldades rahalisi vahendeid treenerite tasustamiseks, võistlussõitudeks ning võimaldanud tasuta kasutada spordibaase.

Hiiumaa spordiklubid on olnud aktiivsed taotlemaks raha Kultuurkapitali Hiiumaa Ekspertgrupilt ja Kultuuriministeeriumi projektist „Sportlik-kultuuriline

koolivaheaeg“. Projektide rahastamine on loonud täiendavad võimalused noortega tehtava töö osas.

Hiiumaa ei saa uhkustada ühegi suure spordihalliga, kuid omavalitsused on korras hoidnud ning jõudumööda renoveerinud olemasolevaid spordibaase:

Emmaste vald – PRIA toetusel renoveeriti jalgpalli staadion ja kooli juures valmis puitkattega korvpalli välisväljak.

Pühalepa vald – kooli juures valmisid rannavolle ja korvpalli välisväljak, kuulitõukesektor ning jooksuraja alus. Koostöös RMK-ga laiendati Palukülas olevat valgustatud suusarada.

Käesoleval aastal anti käiku ka Suuremõisa võimla juurdeehitus ning euraadega sisustati jõusaal.

Kõrgessaare vald – Kultuuriministeeriumi toetusel valmis Lauka PK juures korvpalli välisväljak ning jätkus Kõrgessaare Tervisemaja renoveerimine: valmis kontserdisaal ning uue kuue sai spordisaal. Korrastati Luidja rannavolle väljakud.

Käina vald – 2003. aastal valminud ujulakompleksis avati sel aastal nöö abiteenuste ruumid: massaaž, solaarium, kohvik, laste mängunurk.

Tähelepanuväärne on Hiiumaa Ratsaspordiklubi eestvedaja Jaanus Berkmanni poolt tehtu: Linnumäel avas oma ukseid ainus ratsaspordi sisehall. Suur (20x40 m) sisehall-maneež valmis euraadega toetusel.

SK Kärkla Petanque initsiatiivil ja vahenditest valminud 16-l väljakul on Kärklas võimalik korraldada suuri petankivõistlusi.

Liikumisharrastus aitab parandada tervist

Sport põhineb vabatahtlikul soovil liikuda, parandada tervist, katsuda naabritega jõudu ja teda kasvõi korra võita. Paljudele Hiiumaa inimestele on vaba aja veetmise meelistegevuseks muutunud sportimine. Võimalusi selleks pakuvad nii spordiklubid kui kohalikud omavalitsused.

Kindlalt püsivad osalejate arvu poolest tipus Hiiumaa suve- ja talimängud, ajalehe „Hiiu Leht“ võrkpalliturniir, rattasõidud ja rahvajooksud.

Stabiilselt osalejate arvu on endale kindlustanud orienteerumiseljapäevakud, rannavolle ja korvpalli turniirid, Luidja triatlon, ujumisvõistlused, populaarsust kogub kepikõnd. Vähesegi lume korral leiab aktiivset kasutust Paluküla valgustatud suusarada. Maakonna meistrivõistlusi korraldatakse kuueteistkümmel spordialal.

Aastatega on kindlustunud Hiiumaa Spordiliidu kui stabiilselt toimiva maakondliku organisatsiooni tegevus. Hiiumaa Spordiliit on katusorganisatsiooniks oma liikmetele, arvestatavaks partneriks nii maavalitsusele, kohalikele omavalitsustele kui ka üleriigilistele ühendustele.

Hiiumaa Spordiliidu tegevust juhib viieliikmeline juhatus, tema liikmeskonda kuulub 27 spordiklubi.

HELEN MAST

Valgas valmis uus spordihoone

Valga Spordihoone pidulik avamine oli 15. oktoobril.

Uus spordihall ei pürgi kõrgustesse, vaid on linnaparki sobiv, puudest madalam esinduslik hoone.

4500 ruutmeetrise hoone ehitamine läks maksma ligemale 50 miljonit krooni.

Hoone keskel asub palliplats, selle ümber ringrada.

Spordiliitude asutamisaajad

Jõgevamaa Spordiliit „Kalju“	23.11.1989
Põlva Maakonna Spordiliit	24.04.1990
Ida-Virumaa Spordiliit	10.05.1990
Läänemaa Maakonna Spordiliit „Läänela“	16.05.1990
Harjumaa Spordiliit	13.06.1990
Valgamaa Spordiliit	20.06.1990
Tartu Maaspordi Liit	15.10.1990
Rapla Maakonna Spordiliit	29.11.1990
Pärnumaa Spordiliit	17.07.1991
Järvamaa Spordiliit	18.11.1992
Viljandimaa Spordiliit	12.04.1993
Hiiumaa Spordiliit	14.12.1993
Võrumaa Spordiliit	31.12.1993
Lääne-Virumaa Spordiliit	15.02.1999
Saaremaa Valdade Spordiliit	11.06.1999
Saaremaa Spordiliit (ei ole EMSL „Jõud“ liige)	07.02.2002

Väikelinnade 36. suvemängude üldvõitjad

1.Kärdla	82 p.
2.Põlva	70 p.
3.Türi	66 p.
4.Põltsamaa	66 p.
5.Elva	63,5 p.
6.Kunda	62 p.

Osaes 11 linna.

Valdade XIII suvemängude üldvõitjad

1.Tartu	Tartumaa	147
2.Karksi	Viljandimaa	138
3.Ülenurme	Tartumaa	136
4.Audru	Pärnumaa	130
5.Viimsi	Harjumaa	129
6.Paikuse	Pärnumaa	127
7.Tähtvere	Tartumaa	124
8.Tarvastu	Viljandimaa	121
9.Kose	Harjumaa	116
10.Ambla	Järvamaa	116

Osaes 71 valda.

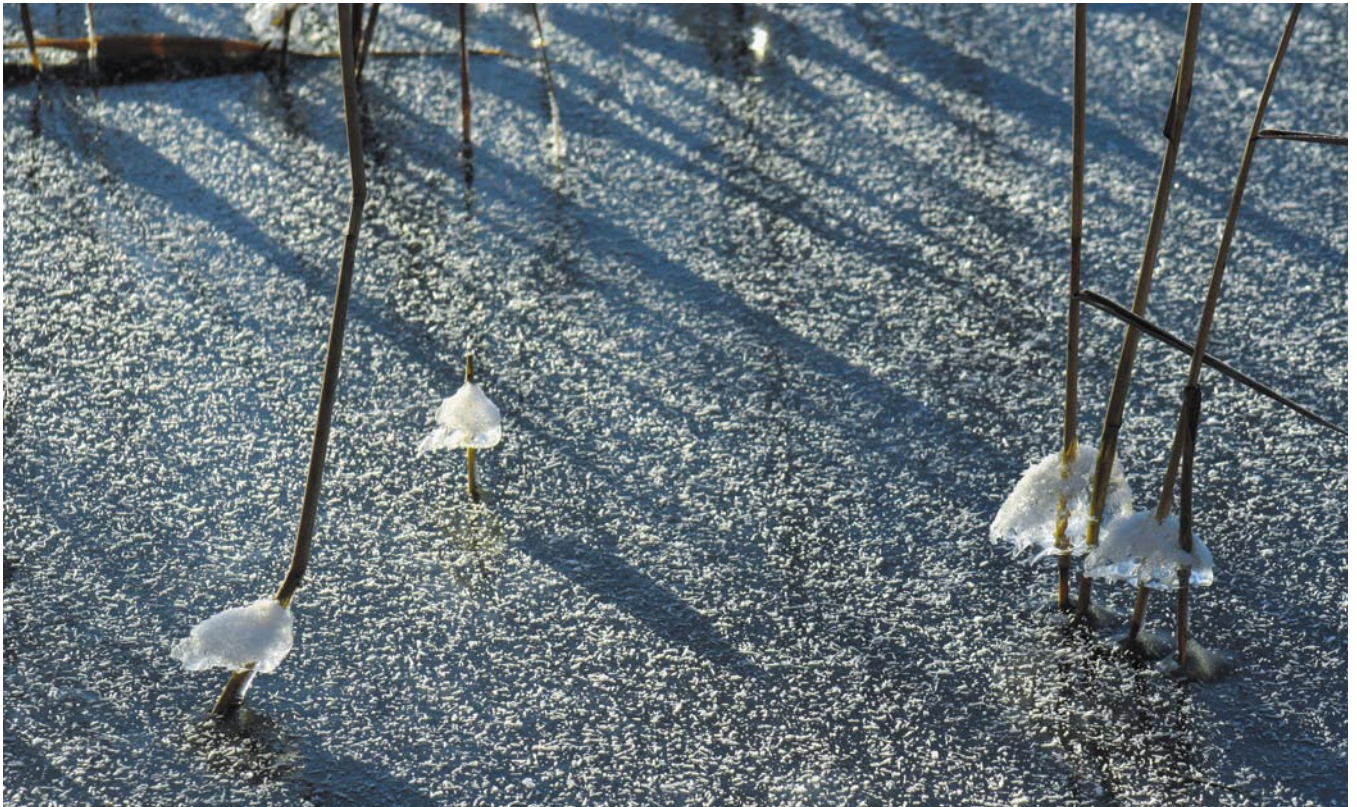

Eesti omavalitsusjuhtide X spordipäevade võitjad

1.Jaanus Järveoja	Nõo	331 p.
2.Arne Tilk	Põlva	323 p.
3.Tõnu Ammussaar	Vihula	322 p.
4.Kalev Raudsepp	Tabivere	316 p.
5.Mart Tilk	Märjamaa	316 p.
6.Jüri Gotmans	Haanja	315 p.

Osaes 21 omavalitsusjuhti.

RÕÕMSAID JÕULE ja HEAD UUT AASTAT!

EESTI MAASPORDI LIIT "JÕUD"

Essu mõisa lühike ajalugu

Esimesed kirjalikud teated Essust pärinevad 1241. a. Taani hindamisraamatust, kus on kirjas, et kuue adramaaga Jesse küla kuulus Taani vasallile, kelle valdused ulatusid Tarvanpää linnusest Toolse sadamani. Essu mõis tekkis ajavahemikus 1406 – 1496. a. ja läks 346 aastaks Wrangelli järeltulijate valdusesse. Viimane mõisnik oli Ungern Sternberg.

1919. aastal sai Essu mõisast riigimõis. 1941. aastal tehti mõisasse üks 10st Virumaal olnud vangilaagrist.

Kolhooside loomise ajal sai Essu mõisast Õitsengu kolhoosi keskus. 1974. aastal ehitas kolhoos mõisa ümber kontorihooneks ja juurdeehitusena klubiruumid ning korterid.

1995. aastast kuulub Essu mõis Helle-Maris Kiissile, kes andis mõisa rendile. Seda hakkas haldama OÜ Malva-Essu, tegevdirektoriks Malle Floren, kes töötas 1975 – 1993. a. maaspordiseltsi "Jõud" Rakvere Rajooninõukogu esimehena.

Algas ruumide ümberehitamine selliseks hooneks, kus oleks võimalik pakkuda mitmesuguseid teenuseid – majutus, toitlustus, seminarid, erinevad koosviibimised, meelelahutus, sportlik tegevus.

Tänu Helle-Maris Kiissi finantseeringutele on saanud võimalikuks renoveerida mõisahoonet, ehitada kahe rajaga bowlingusaal ja uus hotellimaja. Mõisas asub ka Eesti ainuke 18 rajaga minigolfisaal.

XIX sajandil kaevati Essu mõisa turbarabas kaheksa jala sügavuselt välja

viiest kuldripatsist ja ühest 864/5. a. Abbasiidide dirhem koosnenud peitevara. See on ainus Eestis avastatud vikingiaegsete kuldesemete leid, mis pärineb IX sajandi teisest poolest. Leid kannab nimetust "Essu aare" ja asub Tallinnas Ajaloomuuseumis.

